

I

(Legislatívne akty)

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2013/54/EÚ

z 20. novembra 2013

o určitých zodpovednostiach vlajkového štátu za plnenie Dohovoru o pracovných normách v námornej doprave z roku 2006 a jeho presadzovanie

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 100 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Cieľom opatrení Únie v oblasti námornej dopravy je okrem iného zlepšiť životné a pracovné podmienky námorníkov na lodiach, zvýšiť ochranu a bezpečnosť na mori a zabrániť znečisťovaniu v dôsledku námorných nehôd.
- (2) Únia si je vedomá toho, že väčšina námorných nehôd je priamo zapríčinená ľudským faktorom, najmä únavou.
- (3) Jedným z hlavných cieľov politiky Únie v oblasti námornej bezpečnosti je odstránenie námornej dopravy, ktorá nespĺňa normy.
- (4) Medzinárodná organizácia práce (MOP) prijala 23. februára 2006 Dohovor o pracovných normách v námornej doprave z roku 2006 (MLC 2006) v snahe

vytvoriť jednotný, súdržný a aktuálny nástroj, ktorý by spájaj aj základné zásady uvedené v iných medzinárodných dohovoroch o pracovných normách.

- (5) Podľa svojho článku VIII MLC 2006 nadobudne platnosť 12 mesiacov po dátume, keď sa zaregistrujú ratifikácie aspoň 30 členov MOP s celkovým podielom na svetovej hrubej priestornosti lodí 33 %. Táto podmienka bola splnená 20. augusta 2012 a MLC 2006 preto nadobudol platnosť 20. augusta 2013.
- (6) Rozhodnutím Rady 2007/431/ES ⁽³⁾ boli členské štáty splnomocnené na ratifikáciu MLC 2006 a členské štáty sa vyzývajú, aby tak urobili čo najskôr.
- (7) V MLC 2006 sa stanovujú minimálne celosvetové normy s cieľom zabezpečiť právo všetkých námorníkov na dôstojné životné a pracovné podmienky bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť a vlajku lodí, na ktorých slúžia, a vytvoriť rovnaké podmienky.
- (8) Rôzne časti MLC 2006 sa zavádzajú do rôznych nástrojov Únie, a to pokiaľ ide o povinnosti vlajkového štátu, ako aj prístavného štátu. Cieľom tejto smernice je zaviesť určité ustanovenia na zabezpečenie plnenia požiadaviek a ich presadzovanie, ako sa uvádza v hlave 5 MLC 2006, ktoré sa týkajú takých častí MLC 2006, na účely ktorých sa požadované ustanovenia na plnenie požiadaviek a ich presadzovanie ešte neprijali. Uvedené časti zodpovedajú prvkom uvedeným v prílohe k smernici Rady 2009/13/ES ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 299, 4.10.2012, s. 153.

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 8. októbra 2013 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 15. novembra 2013.

⁽³⁾ Rozhodnutie Rady 2007/431/ES zo 7. júna 2007, ktorým sa členské štáty v záujme Európskeho spoločenstva splnomocňujú na ratifikáciu Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o pracovných normách v námornej doprave z roku 2006 (Ú. v. EÚ L 161, 22.6.2007, s. 63).

⁽⁴⁾ Smernica Rady 2009/13/ES zo 16. februára 2009, ktorou sa vykonáva Dohoda uzavretá Združením vlastníkov lodí Európskeho spoločenstva (ECSA) a Európskou federáciou pracovníkov v doprave (ETF) o Dohovore o pracovných normách v námornej doprave z roku 2006 a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 1999/63/ES (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2009, s. 30).

(9) Smernicou 2009/13/ES sa vykonáva Dohoda uzavretá Združením vlastníkov lodí Európskeho spoločenstva (ECSA) a Európskou federáciou pracovníkov v doprave (ETF) o Dohovore o pracovných normách v námornej doprave z roku 2006 (ďalej len „dohoda“), ktorá je k nej pripojená. Touto smernicou nie je dotknutá smernica 2009/13/ES a táto smernica by preto mala zabezpečiť súlad s priaznivejšími ustanoveniami práva Únie v súlade s uvedenou smernicou.

(10) Hoci sa smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/21/ES ⁽¹⁾ upravujú zodpovednosti vlajkového štátu zahrnutím dobrovoľného systému auditu členských štátov Medzinárodnej námornej organizácie (IMO) do práva Únie a zavedením osvedčovania kvality vnútroštátnych námorných orgánov, samostatná smernica, ktorá by sa vzťahovala na pracovné normy v námornej doprave, by bola vhodnejšia a jasnejšie by sa ňou zohľadňovali rôzne účely a postupy bez toho, aby ovplyvnila smernicu 2009/21/ES.

(11) Smernica 2009/21/ES sa uplatňuje na dohovory IMO. Členské štáty by mohli v každom prípade vytvárať, zaviesť a udržiavať systém riadenia kvality pre operačné časti činností, ktoré súvisia s vlajkovými štátmi, ktoré vykonávajú ich námorné správy a ktoré sú v pôsobnosti tejto smernice.

(12) Členské štáty by mali zabezpečiť účinné plnenie svojich povinností vlajkových štátov, pokiaľ ide o plnenie ustanovení relevantných častí MLC 2006 loďami plávajúcimi pod ich vlajkou. Tým, že sa ustanoví efektívny systém pre monitorovacie mechanizmy vrátane kontrol, by členský štát podľa potreby mohol udeliť oprávnenie verejným inštitúciám alebo iným organizáciám v zmysle predpisu 5.1.2 MLC 2006 za podmienok v ňom stanovených.

(13) Článok 2 ods. 3 písm. c) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1406/2002 ⁽²⁾ stanovuje, že jednou z hlavných úloh v rámci mandátu Európskej námornej bezpečnostnej agentúry je, aby pracovala s členskými štátmi na účely poskytnutia, na žiadosť členského štátu, príslušných informácií s cieľom podporiť monitorovanie uznaných organizácií, ktoré konajú v mene tohto členského štátu, bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti vlajkového štátu.

(14) Keďže ciele tejto smernice nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu rozsahu a dôsledkov tejto činnosti ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

(15) Uplatňovanie tejto smernice by za žiadnych okolností nemalo viesť k zníženiu súčasnej úrovne ochrany námorníkov podľa práva Únie,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Predmet úpravy

Touto smernicou sa stanovujú pravidlá na zabezpečenie účinného plnenia povinností členských štátov ako vlajkových štátov, pokiaľ ide o vykonanie relevantných častí MLC 2006. Touto smernicou nie je dotknutá smernica 2009/13/ES ani smernica 2009/21/ES, ani žiadne prísnejšie normy upravujúce životné a pracovné podmienky námorníkov, ktoré sú v nich ustanovené.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa okrem príslušných vymedzení pojmov uvedených v prílohe k smernici 2009/13/ES uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

„relevantné časti MLC 2006“ sú tie časti MLC 2006, ktorých obsah sa považuje za zodpovedajúci ustanoveniam v prílohe k smernici 2009/13/ES.

Článok 3

Monitorovanie plnenia požiadaviek

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa zaviedli účinné a primerané mechanizmy presadzovania a monitorovacie mechanizmy vrátane kontrol v intervaloch stanovených v MLC 2006 s cieľom zaistiť, aby životné a pracovné podmienky námorníkov na lodiach plávajúcich pod ich vlajkou spĺňali, a to aj v budúcnosti, požiadavky relevantných častí MLC 2006.

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/21/ES z 23. apríla 2009 o plnení povinností vlajkového štátu (Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 132).

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1406/2002 z 27. júna 2002, ktorým sa ustanovuje Európska námorná bezpečnostná agentúra (Ú. v. ES C 208, 5.8.2002, s. 1).

2. Pokiaľ ide o lode s hrubou priestornosťou menšou ako 200 ton, ktoré sa nevyužívajú na medzinárodné plavby, členské štáty môžu po porade s dotknutými organizáciami vlastníkov lodí a organizáciami námorníkov rozhodnúť o úprave monitorovacích mechanizmov vrátane kontrol podľa článku II ods. 6 MLC 2006, aby sa zohľadnili osobitné podmienky týkajúce sa takýchto lodí.

3. Ak je to vhodné, členské štáty môžu v rámci plnenia svojich povinností podľa tohto článku oprávniť verejné inštitúcie alebo iné organizácie vrátane inštitúcií a organizácií iného členského štátu, ak tento súhlasí, ktorých kapacitu, právomoc a nezávislosť považujú za dostatočnú na vykonávanie kontrol. Členský štát je v každom prípade naďalej plne zodpovedný za kontrolu životných a pracovných podmienok dotknutých námorníkov na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou. Týmto ustanovením nie je dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/15/ES⁽¹⁾.

4. Členské štáty stanovujú jasné ciele a normy týkajúce sa správy ich systémov kontroly, ako aj primerané všeobecné postupy, ktorými posudzujú, do akej miery sa tieto ciele a normy rešpektujú.

5. Každý členský štát zabezpečí, aby námorníci na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, mali prístup ku kópii dohody. Prístup sa môže poskytnúť elektronicky.

Článok 4

Personál poverený monitorovaním plnenia požiadaviek

1. Členské štáty zabezpečujú, aby personál vrátane zamestnancov inštitúcií alebo iných organizácií („uznaných organizácií“ v zmysle MLC 2006), ktorý je oprávnený vykonávať kontroly podľa článku 3 ods. 3 a zodpovedný za overovanie riadneho vykonávania relevantných častí MLC 2006, absolvoval potrebnú alebo vhodnú odbornú prípravu a mal potrebnú alebo vhodnú kvalifikáciu, referenčný rámec, plnú právomoc, štatút a nezávislosť, čím sa mu umožní vykonávať dané overovanie a zabezpečovať plnenie požiadaviek relevantných častí MLC 2006. Kontrolóri sú v súlade s MLC 2006 splnomocnení na prijímanie primeraných opatrení s cieľom zakázať lodi opustiť prístav, kým sa neprijme potrebné opatrenie.

2. Každým oprávnením udeleným v súvislosti s kontrolami sa uznaná organizácia prinajmenšom splnomocňuje na to, aby požadovala nápravu nedostatkov, ktoré identifikuje v oblasti životných a pracovných podmienok námorníkov, a vykonala príslušné kontroly na žiadosť prístavného štátu.

3. Každý členský štát zavedie:

a) systém, ktorým sa zabezpečí primeranosť práce vykonávanej uznanými organizáciami a ktorý obsahuje informácie o všet-

kých vnútroštátnych uplatniteľných zákonoch a iných právnych predpisoch a príslušných medzinárodných nástrojoch, a

b) postupy na komunikáciu s takýmito organizáciami a na dohľad nad nimi.

4. Každý členský štát poskytne Medzinárodnej organizácii práce platný zoznam všetkých uznaných organizácií, ktoré sú oprávnené konať v jeho mene, a tento zoznam pravidelne aktualizuje. V zozname sa bližšie uvedú funkcie, ktoré sú uznané organizácie oprávnené vykonávať.

Článok 5

Postupy prerokúvania sťažností na palube, vybavovanie sťažností a nápravné opatrenia

1. Každý členský štát zabezpečí, aby boli v jeho zákonoch alebo iných právnych predpisoch zavedené primerané postupy prerokúvania sťažností na palube.

2. Ak sa členskému štátu doručí sťažnosť, ktorú nepokladá za evidentne nepodloženú alebo ak členský štát získa dôkazy o tom, že loď, ktorá sa plaví pod jeho vlajkou, nespĺňa požiadavky relevantných častí MLC 2006 alebo že má vážne nedostatky vo svojich vykonávacích opatreniach, tento členský štát podnikne kroky potrebné na vyšetrovanie danej veci a na zabezpečenie toho, aby sa prijali opatrenia na odstránenie všetkých zistených nedostatkov.

3. Personál, ktorý vybavuje sťažnosti alebo sa o nich dozvie, zaobchádza dôverným spôsobom so zdrojom akejkoľvek sťažnosti, v ktorej sa tvrdí, že životné a pracovné podmienky námorníkov sú ohrozené alebo nedostatočné alebo že dochádza k porušovaniu zákonov a iných právnych predpisov, a vlastníkovi lode, jeho zástupcovi alebo prevádzkovateľovi lode nesmie nijako naznačiť, že kontrola sa vykonala v dôsledku takejto sťažnosti.

Článok 6

Správy

1. Komisia začlení do svojich správ, ktoré sa vypracujú v súlade s článkom 9 smernice 2009/21/ES, záležitosti, ktoré sú v pôsobnosti tejto smernice.

2. Komisia najneskôr do 31. decembra 2018 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonaní a uplatňovaní predpisu 5.3 MLC 2006, ktorý sa týka zodpovedností v oblasti zamestnávania. Správa môže v prípade potreby zahŕňať návrhy opatrení na zlepšenie životných a pracovných podmienok v námornom odvetví.

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/15/ES z 23. apríla 2009 o spoločných pravidlách a normách pre organizácie vykonávajúce inšpekcie a prehliadky lodí a pre príslušné činnosti námorných úradov (Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 47).

Článok 7

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 31. marca 2015. Bezodkladne Komisii oznámia znenie týchto ustanovení.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných opatrení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 8

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 9

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 20. novembra 2013

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predseda
V. LEŠKEVIČIUS

Vyhlásenie Komisie

„Komisia sa domnieva, že názov riadne neodráža rozsah pôsobnosti smernice.“
